EX ISAGOGE PORPHIRIANA.

Definitio & divisio universalis.

UNvierſale eſt, quod de multis aptum eſt prædicari: ut, *homo, animal, album.*

Univerſale eſt quintuplex, Genus, Species, Differentia, Proprium, & Accidens.

Acceptiones generis.

1. Genus primo modo dicitur aliquorum hominum aggregatio, qui quidem ad unum quippiam & inter ſe habent reſpectum, ut *plures fratres reſpectu ejuſdem patris:* item, *plures conterranei ad communem patriam relati.*

2. Genus ſecundo modo dicitur uniuscujuſque principium ortus, tam ab eo qui genuit, quàm à loco in quo eſt quiſpiam ortus, ut, *pater reſpectu filiorum: patria reſpectu hominum in ea natorum.*

3. Genus tertio modo dicitur id, ſub quo ſpecies collocatur: ut *animal, corpus. color.*

Definitio generis Logici.

Genus eſt id, quod de pluribus ſpecie differentibus hoc ipſo quid eſt, prædicatur: ut, *animal, corpus, color.*

Acceptiones ſpeciei.

1. Species priori modo dicitur uniuscujuſque forma, ut, *pulchritudo Joannis, vel deformitas.*

2. Species poſteriori modo dicitur id, quod

ſub aſſignato genere collocatur, ut, *homo, animal, albedo.*

Definitiones ſpeciei Logicæ.

1. Species eſt id, quod ſubjicitur generi, ut *homo*, &c.

2. Species eſt, de qua genus hoc ipſo, quid eſt prædicatur, ut *homo*, &c.

3. Species eſt id, quod de pluribus differentibus numero hoc ipſo, quid eſt, prædicatur, ut, *homo, equus, albedo.*

Definitiones generis generaliſſimi.

1. Genus generaliſſimum eſt, quod genus eſt, & non ſpecies, ut, *ſubſtantia, quantitas*, &c.

2. Genus generaliſſimum eſt, ſuprà quod nullum aliud omninò genus tranſcendit, ut *ſubſtantia*, &c.

Genera generaliſſima ſunt decem: Subſtantia, Quantitas, qualitas, ad aliquid; Actio, Paſſio, Ubi, quando, Situs, & Habitus.

Definitiones ſpeciei ſpecialiſſimæ.

1. Species ſpecialiſſima eſt, quæ ſpecies, eſt & non genus, ut, *homo, equus, albedo.*

2. Species ſpecialiſſima eſt, quæ alias in ſpecies ullas dividi nequit, ut, *homo*, &c.

3. Species ſpecialiſſima eſt, quæ de pluribus differentibus numero hoc ipſo, quid eſt, prædicatur, ut, *homo*, &c.

Definitio ſubalternarum.

Subalterna genera, ſpeciesque ſunt, quorum unum quodque ſpecies genusque eſt, non reſpectu

tamen

tamen eſt ejuſdem, ſed diverſorum, ut, *animal*, *corpus animatum*, *corpus*.

Regulæ attributionum ſive Prædicationum.

1. Genus ſemper deſpecie prædicatur, omniaque omninò ſupera de inferis ſemper dicuntur; ſpecies verò neque de propinquo ſibi genere neque de ullo ſupero prædicatur, ut, *Animal prædicatur de homine, non contrà*, &c.

2. De quibus ſpecies prædicatur, de his & ſpeciei genus; & genus etiam generis uſque ad generaliſſimum neceſſariò prædicabitur: ut, *Quia Socrates eſt homo, ideo etiam Socrates eſt animal, & vivens, & ſubſtantia.*

3. Generaliſſimum de generibus & ſpeciebus ac individuis omnibus prædicatur; genus autem quod eſt ante ſpecialiſſimam ſpeciem de univerſis ſpecialiſſimis ac individuis dicitur: & ſpecies ea, quæ eſt ſolùm ſpecies, de omnibus individuis prædicatur: & individuum de uno ſolo particulari: Ut, *ſubſtantia dicitur de corpore & ſpiritu*, &c.

Definitiones Individui.

1. Individuum eſt, quod prædicatur de uno ſolo particulari: ut, *Joannes*, *Petrus*; *hic homo*.

Individuum eſt, quod ex proprietatibus conſtat, quarum idem aggregatum nunquam in alio fiet; ut, *Joannes*, &c.

Diviſio Individui generatim ſumpti.

Individuum generatim ſumptum eſt quadruplex, determinatum ex nomine, determinatum,

ex demonſtratione, Individuum vagum, & Individuum ex hypotheſi.

Individuum determinatum ex nomine, eſt nomen proprium alicujus rei, ut, *Joannes*, *Petrus*.

Individuum determinatum ex demonſtratione eſt, quod conſtat nomine communi & pronomine demonſtrativo, ut, *hic homo*, *ille canis*.

Individuum vagum eſt, quod conſtat nomine communi & ſigno particulari, ut, *aliquis homo*.

Individuum ex hypotheſi eſt, quod abſolutè quidem dici poteſt de multis, facta tamen certa ſuppoſitione de uno tantùm poteſt affirmari, ut, *filius Sophroniſci*, pro Socrate, ſuppoſito quod Sophroniſcus unicum filium habeat ſcilicet Socratem.

Acceptiones differentiæ.

Differre dicitur aliquid tripliciter, communiter, propriè, & propriiſſimè.

1. Differre quippiam communiter dicitur, cùm diverſitate quovis modo, aut ſe ipſo, aut ab alio differt, ut, *paries albus differt à nigro per albedinem*,

2. Propriè aliqua differre dicuntur, cum inſeparabili differunt accidente, ut, *Cygnus differt à corvo per albidinem*.

3. Propriiſſimè quippiam à quopiam differre dicitur, cùm ſpecificâ differentiâ differt, ut, *homo differt à bruto per rationale*.

Definitiones differentiæ Logicæ.

1. Differentia eſt, quâ ſpecies genus excedit, ut, *rationale*, reſpectu hominis, *ſenſitivum*, reſpectu animalis.

2. Differentia eſt id, quod de pluribus, & differenti-

rentibus ſpecie, hoc ipſo quale quid eſt prædicatur, ut *rationale*, *ſenſitivum*.

3. Differentia eſt id, quod ſuapte natura ea quæ ſunt ſub eodem genere, ſeparat, ut *rationale*, &c.

4. Differentia eſt id, quo ſingula differunt, ut, *rationale*, &c.

Acceptiones proprii.

1. Proprium primo modo eſt id, quod cuipiam accidit ſpeciei, etſi non omni, ut, *mederi*, reſpectu hominis.

2. Proprium ſecundo modo eſt id, quod omni accidit ſpeciei, etſi non ſoli, ut, *bipedem* eſſe reſpectu hominis,

3. Proprium tertio modo eſt id, quod ſoli accidit, & omni, atque quandoque, ut *caneſcere*, reſpectu hominis.

4. Proprium quarto modo eſt id, in quod omnia convenerunt, ut ſoli, & omni, ſemperque accidat, ut, *riſibile*, reſpectu hominis.

Definitiones accidentis.

1. Accidens eſt, quod adeſt atque abeſt ſine ſubjecti corruptione, ut, *album* reſpectu parietis; *nigrum*, reſpectu corvi.

2. Accidens eſt, quod ineſſe ac non ineſſe eidem poteſt, ut *album*, &c.

3. Accidens eſt, quod neque genus, neque ſpecies, neque differentia, neque proprium eſt, ſemper autem eſt in ſubjecto, ut, *album*, &c.

Diviſio Accidentis.

Accidentium aliud ſeparabile, aliud inſeparabile.

Accidens ſeparabile eſt, quod reipſa & facilè à ſubjecto abeſſe poteſt ſine ipſius corruptione; ut, *album*, reſpectu parietis; *dormire*, reſpectu hominis.

Accidens inſeparabile eſt, quod reipſa nullo modo, vel ægrè admodum abeſſe poteſt à ſubjecto ſine ipſius corruptione, ut *calidum*, reſpectu ignis; *nigrum*, corvi.

EX ANTEPRÆDICAMENTIS.

Definitiones Anteprædicamentales.

ÆQuivoca dicuntur ea, quorum nomen ſolum commune eſt, ratio verò ſubſtantiæ nomini accommodata diverſa; ut, *canis domeſticus*, *& ſidus cœleſte*, reſpectu nominis *canis*.

2. Univoca dicuntur, quorum & nomen commune eſt, & ratio ſubſtantiæ nomini accommodata eadem eſt; ut *homo & brutum*, reſpectu nominis *animal*.

3. Denominativa ea dicuntur, quæ ab aliquo nominis appellationem habent, ſolo differentia caſu: ut, *fortis*, reſpectu hujus abſtracti, *fortitudo*.

Diviſiones Anteprædicamentales.

1. Eorum quæ dicuntur, alia cum complexione, alia ſine complexione dicuntur. Prioris membri exemplum; ut, *homo currit*; poſterioris, ut *homo*.

2. Eorum quæ ſunt, alia de ſubjecto quidem dicuntur, in nullo verò ſunt prorſus ſubjecto. Alia in ſubjecto quidem ſunt, de nullo verò ſub-

jecto